

Skattedirektoratet

Saksbehandler
Katrine Stabell

Deres dato

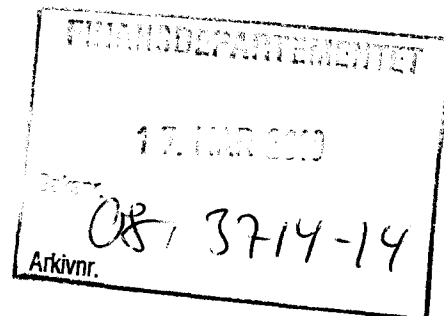
Vår dato
12.03.2010

Telefon
22 07 76 06

Deres referanse
08/3714 FM KRR

Vår referanse
2009/1006050

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 OSLO

Merknader til høring - lov og forskriftsendring vedr. forvalterregistrering i verdipapirfonds andelseierregister

Vi viser til høring av 18. desember 2009 om forslag til endringer i forskrift 18. desember 2003 nr 1638 om forvalterregistrering i verdipapirfonds andelseierregister (Forvalterforskriften), samt forslag til endring i verdipapirregisterloven.

Skattedirektoratet har følgende merknader:

Plikter for forvalter avhengig av andelseiers skatteplikt til Norge

Som påpekt i høringsnotatet er skattekontroll et av de sentrale hensyn angjeldende forskrift skal ivareta. Etter vår vurdering er gjeldende forskrift og de endringsforslag høringsnotatet fremmer ikke tilfredsstillende i denne henseende.

For å kunne fastsette riktig skatt må det foreligge årlig oppgave fra forvalter for alle kunder.

Det er ikke uforenlig med dette at forvalter forut for ligningen tar stilling til sin kundes skattemessige status for eksempel som grunnlag for trekk av kildeskatten. Vi mener imidlertid at kundens skattemessige status må være gjenstand for overprøving på vanlig måte ved den etterfølgende ligningen. Ligningsmyndighetene har derfor behov for kjennskap til den enkelte investor identitet for på det grunnlag å kunne ta stilling til skatteplikt – alminnelig og begrenset.

Ved å få innrapportert investorer som ikke er skattepliktige til Norge, vil vi gjennom gjensidig utveksling etter skatteavtaler sikres tilgang til opplysninger om norske skattyteres investeringer i utenlandske selskaper og fond. Vi ser for oss at slik utveksling blir et stadig viktigere fundament for norsk skattekontroll.

Den internasjonale utvikling synes å gå i denne retningen. I høringsdokumentet fra OECD av 8. februar i år; "Report by the Pilot Group on Improving Procedures for Tax Relief for Cross-Border Investors", søkes både kildelandets og bostedslandets skattekontrollinteresser ivaretatt. Her foreslås at forvaltere årlig rapporterer til skattemyndighetene i selskapets/fondets hjemland, og at disse hjemland seg imellom utveksler opplysninger om hverandres skattytere. Vi ser det som ønskelig at denne ordningen gjeninnføres her, istedenfor ytterligere å forsterke en ordning som etter vårt syn klart ikke tilfredsstillende skattekontrollhensyn.

Postadresse
Postboks 9200 Grønland
0134 Oslo
skattedirektoratet@skatteetaten.no

Besøksadresse
Fredrik Selmers vei 4
Org. nr.: 974 761 076

Sentralbord
800 80 000
Telefaks
22 17 08 60

Norge er videre i ferd med å slutte seg til EUs sparedirektiv. Dette vil etter hva vi kjenner til mest sannsynlig skje i løpet av 2010.

EUs sparedirektiv har som formål å sikre at nærmere definerte "renteinntekter" som utbetales i en stat til en fysisk person med skattemessig bosted i en annen medlemsstat kommer til reell beskatning i overensstemmelse med denne statens lovgivning. Direktivet gjelder direkte utveksling av informasjon mellom medlemslandene. Det pålegger innberetningsplikt på alle aktører som utbetaler eller videreformidler rentebetalinger til fysiske personer som en del av sin profesjonelle aktivitet.

Rapporteringsplikten etter sparedirektivet vil i en viss utstrekning også omfatte utdelinger og realisasjonsgevinster forvaltningsselskapene i dag rapporterer etter ligningsloven § 6-6 bokstav c. Opplysningene som skal gis i henhold til sparedirektivet vedrører grenseoverskridende rentebetalinger til fysiske personer som er skattemessig bosatt i EU-land.

Etter gjeldende rett behøver ikke forvalter registrere eller rapportere andelseier som ikke er skattepliktig til Norge, se høringen pkt 2.1. Skattedirektoratet påpeker at det følger av forpliktelsene etter sparedirektivet å sørge for innrapportering av rentebetalinger knyttet til utenlandske andelshavere. Det er vår vurdering at registrerings- og rapporteringsplikten etter forvalterforskriften må revurderes endret, i alle fall for norske forvaltere, dersom sparedirektivet innføres. Dersom gjeldende rett videreføres vil det ikke være samsvar mellom sparedirektivet og Forvalterforskriften. Verken forvalter eller forvaltningsselskap vil i så fall ha de nødvendige opplysninger for å oppfylle sine plikter etter direktivet. Vi bemerker videre at eventuelle konkurranseulempen ikke er et relevant hensyn i forhold til andre EU land. EU har allerede innført sparedirektivet og ansvaret som er beskrevet ovenfor påhviler aktørene.

Forslag til ny § 4 i Forvalterforskriften

I pkt. 2.3 i høringen uttrykkes ønske om fleksibilitet med hensyn til distribusjonsformer. Forvalter må p.t. registrere forvalterkjeden helt ned til reell eier dersom forvalterens kunde også er forvalter. Det påpekes at det er mer praktisk om forvalter sikrer seg ved avtale at underforvaltere oppfyller registreringspliktene i Forvalterforskriften og utleverer opplysningene på forespørsel. Forslag til ny § 4 annet og tredje ledd i forskriften regulerer dette.

Med forvalter etter Forvalterforskriften § 1 menes den som i stedet for andelseier er registrert i andelseierregisteret og som opptrer på vegne av andelseieren overfor forvaltningsselskapet.

Etter Forskrift 22.12.2003 nr 1779 til ligningsloven er det forvaltningsselskapet som har opplysningsplikt overfor skattemyndighetene om forhold knyttet til innskudd i verdipapirfond. Forvaltningsselskapet må i henhold til denne innrapportere reell eier av verdipapirfondet, både i forhold til beholdninger og realisasjoner. Skattedirektoratet fremhever på det sterkeste at denne plikten ikke må bli berørt av forslaget til endring i Forvalterforskriften.

Forvalterforskriften § 4 første ledd uttrykker at forvalter (forvalter 1) skal føre fortegnelse over andelseierne, slik Forskrift 22.12 2003 nr 1779 beskriver. Forlagt til ny § 4 annet og tredje ledd uttrykker at der det foreligger en eller flere forvaltere som mellomliggende ledd mellom reell eier og forvalter (forvalter 1), skal sistnevnte ha rettslig og faktisk tilgang til hvem som er reell eier. Videre skal forvalter (forvalter 1) sikre seg at reell eier blir registrert av mellomliggende forvalter. Det legges opp til at forvalter kan få opplysningene på konkret forespørsel.

Dersom forvaltningsselskapet årlig skal kunne inngi korrekte opplysninger om reell eier til skattemyndighetene, må mellomliggende forvalter ha påtatt seg å ha ansvaret for å registrere reell eier overfor forvalter 1 eller forvaltningsselskapet. Dessuten må forvalter 1 eller forvaltningsselskapet etter utgangen av hvert inntektsår rutinemessig be om å få de registrerte opplysninger fra mellomliggende forvalter, for å kunne utføre sine plikter etter Forskrift 22.12.2003 nr 1779. Det siste forholdet synes ikke godt nok ivaretatt i forslaget til forskriftsteksten.

En annen løsning vil ikke være akseptabelt ut fra skattemessige hensyn. Det kan ikke være slik at skatteetaten normalt skal måtte be om opplysninger om reell eier i alle tilfeller som ikke er innrapportert. Hensynet til riktig ligning og kontrollaspektet taler sterkt imot en slik ordning. Det vil bli en umulig oppgave å vite hvilke forvaltere vi skal henvende oss til, for å undersøke hvem som har mellomliggende forvaltere som representerer andelseiere som er skattepliktige til Norge. Hensynet til likebehandling taler også imot andre løsninger. Andelseiere som benytter mellomliggende forvaltere vil lett kunne bli ulikt behandlet enn andelseiere som er direkte registrert eller bare benytter én forvalter (forvalter 1). Førstnevnte situasjon vil i større grad innebære risiko for at skattepliktig beløp ikke blir medtatt ved ligningen.

For øvrig viser vi til at Skattedirektoratet i praksis har godtatt at mellomliggende forvaltere inngir opplysninger om andelseierne i verdipapirfond direkte til oss, uten å gå veien om forvaltningsselskapet, så lenge forvaltningsselskapet har sikret seg ved avtale at dette blir gjort.

Finanstilsynet har i høringen sammenlignet sitt forslag med gjeldende praksis ved registrering av andre finansielle instrumenter i verdipapirregister, og uttrykker at heller ikke ved slike instrumenter foreligger registrering av reell eier. Skattedirektoratet vil imidlertid bemerke at forvalter etter verdipapirregisterloven § 6-3 fjerde ledd plikter "å gi opplysninger om de reelle eiere i samme omfang og på samme måte som verdipapirregisteret plikter å gi opplysninger etter § 8-2 eller annen lov". Departementet er gitt hjemmel til i forskrift å gi nærmere regler om forvalters oppgaveplikt og oppbevaringsplikt. Utkast til slik forskrift ble sendt på høring 5. desember 2003, men noen forskrift er p.t. ikke vedtatt. Det ble imidlertid i høringsnotatet foreslått at opplysninger som skal fremlegges ukrevet etter ligningsloven § 6-5 skal rapporteres til skattemyndighetene via det verdipapirregister hvor forvalterkontoen er registrert etter samme mal som for fondsandeler. I den grad norske aktører utbetaler rente etter sparedirektivets definisjon til fysiske personer bosatt i EU-land vil dette være rapporteringspliktig etter direktivet. Det er således nødvendig både av hensyn til våre forpliktelser etter sparedirektivet, men også i forhold til egne lignings- og kontrollbehov, at det vedtas bestemmelser om forvalterrapportering også for andre finansielle instrumenter enn verdipapirfondsandeler.

Forvalterregistrering for én enkelt kunde

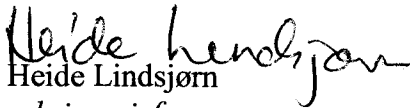
Det er foreslått at det innføres unntak fra plikten til å søke om forvaltertillatelse etter Forvalterforskriften § 3, for tilfeller der utenlandske eiere av verdipapirfondsandeler ikke kan opptre som sådan men må registrere seg gjennom en depotbank.

Finanstilsynet mener at det ikke foreligger tilstrekkelige tungtveiende hensyn for at verdipapirregisterloven §§ 6-2 og 6-3, jf Forvalterforskriften § 3, skal fravikes. Dersom det åpnes for en ny klasse hvor andeler skal kunne registreres på forvalterkonto uten at forvalter har tillatelse eller er omfattet av forskriften, vil man miste oversikten over hvilke forvaltere som er omfattet av forskriften eller ikke. Forvaltere kan også da organisere seg vekk fra pliktene etter forskriften.

Skattedirektoratet er helt enig i dette.

Merknadene er også sendt per e-post.

Med hilsen

Heide Lindsjørn
seksjonssjef
Rettsavdelingen, foretaksskatt
Skattedirektoratet

Katrine Stabell
seniorskattejurist